

NR. 4

TÄHEKE

1971

VLADIMIR ILJITŠ LENINI KESK- MUUSEUMIS

Museum asub Moskvas Revolutsiooni väljakul, punastest telliskividest hoones. Seal on 22 suurt näituse-saali ja sajad ekskursioonijuhid tutvustavad külastajaile väljapanekuid vene, saksa, inglise, prantsuse, hispaania ning paljude Aafrika ja Aasia rahvaste keeltes. Kui kõik väljapandud esemed, pildid, dokumendid, raamatud kokku lugeda, saame aukartustäratava arvu — 10 000!

Esimene saal jutustab Volodja lapsepõlveaastatest. Makett kodumajast Simbirskis ja osake Uljanovite perekonna raamatukogust. Et Lenin oli väga hea õpilane, seda sa tead. Aga muuseumis võid näha asitõendeid: kiituskirja III klassi lõpetamisel, raamatut «Euroopa rahvaste elu», mille Volodja sai IV klassi eduka lõpetamise eest, gümnaasiumi küpsustunnistust, kuldmedalit...

2

3

Iga saal tutvustab Leninit eri vaatenurgast: Lenin — revolutsionäär, Lenin — ajakirjanik. Aga miks on äkki klaasvitriinis katlake, teekann, vikat, saag ja kirves! Neid asju tarvitas Vladimir Iljitš, kui ta ennast politsei eest Razlvis varjas.

Rahvakomissaride Nõukogu esimehe allkirjaga dokumendid ja kuulidest läbilastud mantel. Seinal olev maal jutustab alatust kallalekippumisest Lenini elule 30. augustil 1918.

Kaheteistkümnes saal on kingituste päralt. Leningradis asuva Kirovi tehase tööliste ehitatud V. I. Lenini nimelise 6. soomusrongi makett, india rahva kingitus — sandlipuust kepp, filluke vintpüss Iževski töolistelt ja palju muud.

Siis on V. I. Lenini kabinet. See on täpselt niisugune, nagu oli tema tööruum Kremliis. Tundub, justkui oleks

Lenin toast hetkeks väljunud. Laual pärlmutternoake raamatulehtede lahtilõikamiseks, roheline kupliga lambi kõrval küünlad juhuks, kui elekter peaks kustuma...

Kõrvalruumis seisab auto, millega Lenin sõitis.

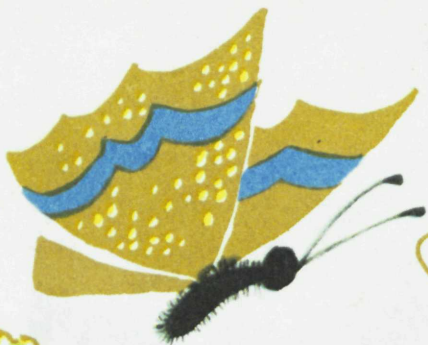
Heidame korraks pilgu ka külalisteraamatusse. Muuseum avati kolmekümne viie aasta eest. Selle aja jooksul on muuseumis käinud tohutult palju külalastajaid. Külalised Indiast märkisid raamatusse, et neile jättis sügava mulje tutvumine Lenini elu ja võitlusega. Itaallased kirjutasid, et Lenini ideed innustavad neid võitlema omal maal tööliste õiguste eest. Üks Nõukogude kodanik aga kirjutas: «Tahan olla kasulik kodumaale, mis andis maailmale suure Lenini.»

ELLO LEESMENT

**1. KÜLASTAJA
AAFRIKAST
LENINI
BÜSTI
JUURES.**

**2. LENINI
KESKMUSEUM
MOSKVAS
REVOLUTSIOONI
VÄLJAKUL.**

**3. ÜKS
MUSEUMI-
SAALIDEST**

VIIDA LEPP

Oi, päike!

OI, PÄIKE, ILUS SOE PÄIKE! –
TERE, PÄIKE!
MIS SA TEED SEAL ÜLEVAL?

RÄNDAN ÜLE MAA JA ILMA,
PAISTAN LAHTI LILLESILMAD.
PAISTAN ÕUNAPUUD ÕITSEMA.
PAISTAN SU PALED PUNAMA.

HOLGER PUKK

Kevadine kõnelus

«Hallo, Manni! Arva, kes räägib!»
«Juba tundsin häälest ära. Miku!»
«Mina jah. Mul on kole igav. Tele-
viisoris jookseb hale lugu.»
«Või igav! Toh-oh! Väljas nii tore
ilm! Päike paistab ja...»
«Oh, kole lõrts ja muda!»
«Tuult on ka parasjagu. Kuivatab.»
«Siis jälle keri sall kõrvuni ümber
kaela!»

«Varsti tuleb vist sagin vihma. Üks
pilvemürakas juba paistab!»
«Veel hullem! Teeb riided ka mär-
jaks!»
«Aga tead, kui kenasti purikad sä-
tendavad!»
«Või kenasti! Räästa alla ära minegi.
Kohe kraevahe märg. Ja viimati ku-
kuvad kaela ka veel!»
«Kuula! Kas kuuled! Kuldnokk! Juba

platsis! Muudkui vilistab!»
«See ka mõni vile! Telekas on hoki-
kohtunikul palju ehtsam!»
«Kust sa räägid, Miku!»
«Oma toast ikka! Televiisori eest!»
«Aga mina vastan sulle õuest!»
«Mis sa ajad!»
«Tõsijutt! Ma ei raatsinud tuppa
minna. Siis ema pistis telefonitoru
aknast õue!»

OI, KULDANOKK! OI, VILENOKK! –
TERE, KULLANOKK!
MIS SA VILISTAD SEAL
OKSA PEAL
JUBA VARAVALGES?

VILISTAN KASED LEHTE.
VILISTAN SIRELID PUNGA.
VILISTAN KIRSID ÕIDE.
TULE APPI, VILISTA KA;
SIIS SAAB RUTEM HAKKAMA!

MAGDA UNIVER

Kevad

SINISININE ON TAEVAS,
TUULETAAT VIIS PILVELAEVAD.
PÄIKE KULDSED KIIRTEKILLUD
OTSE LUMEHANGE PILLUB.

LUMEST VÄLJA PISTNUD LEHE
AIA ESIMENE EHE.
ENNÄE! – JUBA LUMIÕISI!
VARSTI ÕISI AED ON TÄIS.

EMMA MOŠKOVSKAJA

Sitikas

«Tanja on tubli tüdruk. Raamatud on tal puhtad, paberid ilusasti ümber ja portfellig pole tal üleliigset kila-kola. Aga sinul, Miša, on seal mingi karbike. Mis karbike see sul on!»

«Sitikas,» ütles Miša.

«Soo!» ütles õpetaja. «Või sitikas! Häbi, Miša! Aga nüüd võtan ma selle karbi endale.»

«Hea küll,» sõnas Miša. «Võtke pealegi! Ärge unustage ainult talle sinna mett tilgutada! Rohtu ärge pange! Rohtu panin ma juba ise. Ja augud tegin ka. Meft ta armastab hirmsal kombel!»

«Missugust mett! Ja mis augud!»

«Augud on õhu jaoks. Kui te aga hakkate teda teistele näitama, ärge tal siis vuntse kaane vahele jätke! Kui saan, toon teile homme veel ühe!»

Kui sa oled seisnud mere kaldal, kuulanud ta salajuttu ja vaadanud, kuidas lained randa veerevad, siis oled ehk märganud mere kohal lindegi. Vahel liuglevad tuules valged kajakad, teinekord kihutavad tiibadega peaaegu vett puudutades mööda pardid. Paljud inimesed armastavad väga merd. Aga kui nende kodu asub kaugel sisemaal, saavad need inimesed vahutavaid laineid näha ainult siis, kui nad mere äärde sõidavad. Nii ei tule neile põllul ja metsas tööl käies võib-olla meeldegi, et kusagil kaugel lainetab meri ja jutustab salajutte. Paljude lindudega on lugu hoopis teisiti. Nemad ei saa elada ilma mereta. Mitte sellepärast, et neil lai-

nete ja salajuttudega igav hakkaks, vaid sellepärast, et meri on neile koduks.

Kas sulle ei ole mõnda teekäijat nähes vahel tulnud mõte, et huvitav, kust ta küll tuleb! Mina küll püüan mõnikord mõistatada. Ja vahel püüan mere ääres valget kajakat nähes ära arvata, kus küll võis peidus olla pesa, kus ta kord koos õdede-vendadega sündis. Võib-olla üksiku kadakapöõsa varjus! Võib-olla keset suuri halle rannakive! Aga võib-olla hoopis mõnes lindude külas mõne lindude riigi piiril! Võib-olla koguni Vilsandi linnuriigis!

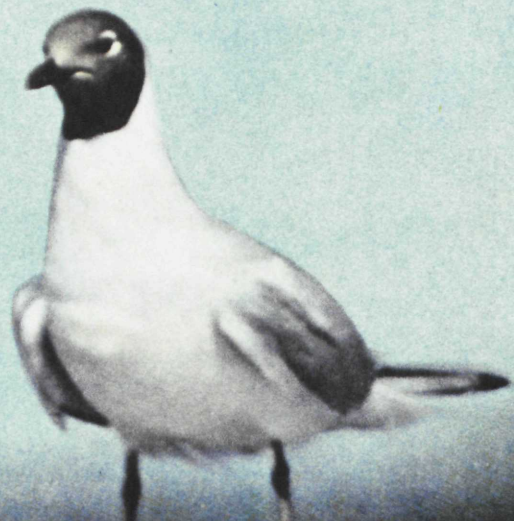
Tead sa, kus on Vilsandi linnuriik! Vilsandi linnuriik asub seal, kus Eestimaa ära lõpeb ja algavad Läänemere avarused. Seal on väike saar. Üks muistne jutt teab rääkida, et kunagi hallil ajal lõhkunud torm selle saare ligidal purjelaeva. Laeva kapten koos naisega pääsenud elusalt maale. Merehädaliste uue kodu kaldad olid kaljused, sellepärast nimetanud nad saare Kaljude maaks. Et aga kapten oli hollandlane, siis saanud nimigi hollandikeelne — Felstrand. See nimi jäi saarele külge, ainult et ajapikku sai sellest eestlaste suus Vilsandi.

Talvel on Vilsandi linnuriik vaikne. Ainult mõni vares kükitab jää ja lume alla maetud kaljudel. Aga kevadel, kui merelinnud kaugelt maadelt koju jõuavad, algab saarel signi ja sagin. Siis tulevad väarikad merikajakad, tõmmud mantlid üll, tulevad lärmakad tiirud ja uudishimulikud meriskid, kohmakad hahaemad ja kentsakad kosklad. Kõik nad otsivad paika, kuhu pesa rajada, kõik tahavad munema hakata. Mõned saavad riiuta hakkama, teised aina lärmavad ja tülitsevad.

Merelt tuleb püüda kala ja kivide alt tuleb otsida usse, muidu läheb kõht tühjaks. Kõikidel on rutt, sest põhjamaa kevad on ju nii lühike. Näed isegi, kui ruttu läheb aeg lume sulamisest esimeste nurmenukkudenil! Vilsandi linnuriigi elanikud peavad aga selle aja jooksul rajama endale kodud ja kasvatama üles lapsed. Kui tuleb suvi, jätab enamik linde oma kodusaare maha ja lendab ära kaugetele randadele. See sünnib umbes siis, kui inimesed hakkavad heina tege-ma. Aga suve lõpul, kui niitudel õitseb ädallill, on linnusaarel juba päris vaikne.

Oma käega kirjutanud ja pildi teinud

FRED JÜSSI

Kevad Vilsandil

HANA SEKYRKOVA

KURB KUU

Taevas on nii palju tähti, aga üksainus Kuu — see pole sugugi õiglane. Kellega küll peaks Kuu sõbrustama! Mängivad ju tähed meelsamini omasugustega, nagu ka koerad, konnad, lapsed ja isegi lehed puudel.

«Ehk on maailmas siiski keegi, kes on täpselt niisugune nagu mina ning tunneb ennast niisama üksildasena ja kurvana,» rääkis Kuu endamisi ning hakkas otsima. Ta otsis läbi kõik kaminad, pööras heinakuhjad kummuli, piilus iga pilvekese taha, kobas oma kiirtega metsas kasvavat sammalt, ent ei leidnud midagi. Nüüd oli ta veendunud, et ei taevas ega all maa peal ole nurgakest, kuhu ta poleks sisse vaadanud.

Aga ükskord, kui ta enam üldse ei otsinudki, märkas ta äkki üht valget ümmargust kera. See oli kaugel-kaugel all, veel kaugemal kui linnad ja kasvav rohi. Ta oli täpselt samasugune kui Kuu ja ujus väikese veekogu pinnal — lättes.

Kuu rõõmustas väga ja küünitaski allika poole kõik oma kiired. Aga too teine? Too saatis talle veepeeglist oma vastuhelgi. Sellest ajast peale kohtusid nad sageli ja olid õnnelikud, et olid teineteist leidnud.

Siis aga tuli talv. Allikas polnud enam märg, vaid klaasjas. Kuu koputas iga päev oma kiirtega vastu jääd ning ootas igatsusega kevadet. Järgmisel kevadel oli aga väga vähe vett. Kõik allikad kuivasid ära, ja kuivas ka meie läte. Kui Kuu õhtul lättele tõttas, oli see kadunud. Järele olid jäänud vaid auk ja veidi pori. Ent kus on tema seltsiline? Kuu ei suutnud enam üksinda olla, ta tundis ennast mahajäetuna ja kurvana.

«Oh sind, rumalat Kuud,» naersid tähed, «sellise seltsilise leiad sa igast tiigist ja igast loigust, rääkimata paisjärvedest!»

Vaataski Kuu tiikidesse, vaatas järvedesse ja isegi loikudesse. Jah, nendes olid tõepoolest terved taevavõlvid! Ja kuud ka! Aga nood kuud olid nii värelevad, nii rahutud — noid erutas iga konn, kes vette hüppas. Ja pealegi tiirles nende ümber nii palju tähti ja pilvekese!

Illustreerinud J. TAMMSAAR

«Ei, see ei ole see, mida mina otsin. Minu seltsiline oli kaugel, veel kaugemal kui linnad ja kasvav rohi,» kurtis Kuu, ekseldes mööda taevast kui kadunud lambatall.

«Kuu näib nii haiglane, mis temaga küll lahti on!» küsisid inimesed. Aga vastust nad ei leidnud, sest igapähele neist olid omad mured ega olnud aega teiste pärast muretsemiseks.

Ükskord aga läks piki jõekallast inimene, kellel oli nii palju muresid, et need oleksid tal peaaegu mõistuse segi ajanud. Too inimene võttis mütsi peast ja kallaski kõik oma mured jökke. Ja siis, päris juhuslikult, vaatas ta üles taeva poole ning viipas Kuule.

Kuu ei liigatanudki. Ta oli mures ja tal polnud vähimatki tahtmist ükskõik kellele vastu viibata.

«Sa paistad olevat üsna süng, mu sõber,» ütles inimene. «Tule lähme parem linna jalutama ja meelt lahutama!» Ta haaras ühest kuukiirest kinni ja mässis selle endale ümber sõrme.

Kuu puikles algul vastu, talle ei meeldinud, et teda kuhugi viiakse. On's ta mõni kutsikas? Aga siis ütles ta endale: ah, mis seal ikka — ma olen ju nagunii kurb! Ja nii nad siis jalutasidki.

Inimene aga mõtles, mõtles, ja jõudiski otsusele, mis Kuul puudub.

«Üksinda olla pole sugugi meeldiv,» mõtles inimene.

Kiirtpidi vedas ta Kuu pimedasse kõrvaltänavasse ning saatis ta läbi avatud akna tupp, valge kardina taha.

Toas seisis suur mahajäetud peegel, millel samuti polnud seltsilist. Kui Kuu tupp astus, lõi peegel särada. Kuu märkas peeglist teist kuud, toda sealt lättest — rahulikku, sõbralikku. Nad ulatasid teineteisele kiired, ja kõik oli jälle hästi.

Sellest ajast peale lipsab Kuu igal õhtul läbi valge aknakardina tupp. Tee leiab ta nüüd juba ise. Ma tean seda päris kindlasti, sest see vana peegel seisab otse mu voodi kõrval.

Tõlkinud GEORG SEPP

NAKSITRALLID

ENO RAUD

[Algus «Tähekeses» nr. 1.]

Valgusfooris lõi põlema punane tuli, aga Muhv ei vähendanud kiirust. «Õige,» pomises Kingpool. «Põruta, muudkui põruta . . .»

Muhv ei vastanud.

«Tühja sest punasest tulest,» rääkis Kingpool edasi. «Karta pole midagi, läbi selle kassikarja ei pääse meile ükski miilitsamees ligi.»

Kuid Muhv pidurdas siiski.

Auto peatus otse punase tule ees, ja niivõrd järsku, et Kingpool pörkas peaga vastu tuuleklaasi ning hakkas seepeale otsekohe kõhima.

«Palun väga vabandust,» ütles Muhv. «Ma olin sunnitud nii järsku pidurdama, sest see oli ainuke võimalus su hiirt päästa.»

«Mismoodi!» imestas Kingpool ja vaatas õnnetu näoga auto tagaaknast välja. «Kassid on silmapilk siin.»

«Kas sa siis ei taipu!» naeratas Muhv. «Auto jäi äkki seisma, aga hiir vee-
res edasi, sest temal ju pidureid pole. Järelikult on hiir praegu meie auto all peidus.»

Samas jõudis kassikari neile järele ja nüüd nägi Kingpool, et Muhvi arvestus peab paika. Kostis kohutavat kräunumist. Kassid olid segaduses ja läksid omavahel kaklema. Hiirt auto all ei märganud ükski kass. Ning siis süttis valgusfooris roheline tuli ja auto tormas uuesti minema. Alles nüüd said kassid aru, kuidas Muhv oli neid ninapidi vedanud. Hirmsa vihakisaga jätkasid nad tagaajamist.

«Suurepärane!» hüüdis Kingpool vaimustatult.

«Kahjuks ei saa me seda trikki korrata,» ütles Muhv. «Teine kord on kassid juba targemad.»

Ta sõitis nüüd mööda kõrvaltänavaid, kus valgusfoore ei olnud, ja lõpuks jõudis auto õnnelikult linnast välja.

«Maanteel võid sa kiiremini kihutada,» ütles Kingpool Muhvile.

«Paistab, et mu hiireke on õnnelikult pääsenud.»

Kuid Muhv lausus:

«Me ei tohi unustada oma eesmärki. Kassid tuleb linnast võimalikult kaugemale meelitada ja sellepärast peab hiir neil kogu aeg näha olema.»

«Nojah!» ohkas Kingpool. «Sul on muidugi õigus. Mul läks vahepeal juba päris meelest ära, mille nimel see ettevõtmine meil praegu käib.»

Muhv sõitis paraja kiirusega edasi, nii et kassid hiirt silmist ei kaotanud. Mõodus esimene kilomeetrist, siis teine, kolmas, neljas, viies . . . Ja kui

nad lõpuks juba kümnenda kilomeetriposti selja taha olid jätnud, ütles Muhv otsustavalt:

«Nüüd on küllalt, nüüd võime selle kassikarja rahumeeles saatuse hooleks usaldada.»

Ta lisis gaasi ja auto kihutas peatselt kaks korda kiiremini kui seni. Nii-sugusele tempole ei suutnud kassid muidugi enam vastu pidada. Nad hakkasid vähehaaval autost maha jääma ja mõne aja pärast andis neist tunnistust veel ainult tolmutpilv kaugel silmapiiril.

«Meie ülesanne on täidetud,» ütles Kingpool kergendatult ohates. «Mu hiireke oli lihtsalt imeflusväärne.»

Et vahepeal oli õhtu kätte jõudnud, keeras Muhv oma auto ühele kitsale kõrvalteele ja peatus varsti kenal vaikselt metsalagendikul, mis paistis laagripaigaks nagu loodud. Närvipinge oli järele andnud ning naksitrallid tundsid eriti selgesti sügavat rahu, mis siin ümberringi valitses.

«Ka põdrasamblatee sai lõpuks ometi valmis,» teatas Sammalhabe. Kingpool oli just parajasti kõhima hakanud. Ta haaras teekannu ja jõi selle paari vägeva söömuga tühjaks.

«Mõru,» ütles ta siis. «Mõru ja tuline. Aga kohe tunda, et tervislik ja rahustab närve.»

Nüüd oli Kingpoole kõha korraga nagu käega pühitud. Ta löi näost särama ja hüüdis:

«Kas teate, naksitrallid, mis tähendab õnn! Õnn tähendab seda, et sul on põdrasamblatee sõbra käest võtta.»

Seejärel ronis ta autouksest välja, sidus oma mänguhiire auto tagant lahti, pühkis ta tolmust puhtaks ja lisis:

«Aga muidugi tähendab õnn ka seda, et su mänguhiir on ikka ilusasti alles.»

Kui naksitrallid paari päeva pärast järgmisse linna jõudsid, tõi Muhv kõigepealt postkontorist oma kirjad välja.

«Loe kõvasti!» palus Sammalhabe. «Muidugi, kui sul seal mingisuguseid saladusi sees ei ole.»

«Loe, jah, kõvasti!» toetas Sammalhabet Kingpool. «Kangesti tore on kirju saada!»

Muhv tegi pisut häbeliku näo, kuid käristas siis ümbriku lahti ja hakkas vaikse häälega lugema:

«Kallis Muhv!

Ma olen nii õnnetu, nii hirmus õnnetu ja üksik siin suure maakera peal. Sa ju tead, kallis Muhv, et mul pole ainsatki sõpra, et mul pole kellegagi jagada oma rõõmu või muret...»

Kuid kaugemale ta ei jõudnudki, sest Sammalhabe ja Kingpool hüüdsid nagu ühest suust:

«Jäta järele, kallis Muhv! Jäta otsekohe järele! See kiri ei kõlba kuskile! Meie ju olemegi juba sinu sõbrad ja kindlasti tugevneb meie sõprus iga päevaga!»

Muhv naeratas õnnelikult ja pani kirja käest.

[Lõpp.]

LOOMADE ORKESTER

JA ASUTASID ORKESTRI.

HAKKASID JAGAMA.

„MULLE „ ÜTLES .

„MULLE „ ÜTLES .

„MULLE „ ÜTLES .

„AGA MULLE „ ÜTLES .

HAKKASID MÄNGIMA. LÖI-

 TÕMBAS- .

 PUHUS-

„SÄH SULLE ORKESTRIT,“ ÜTLES

 JA ISTUS KUULAMA.

KUIDAS SEDA JUTUKEST LUGEDA!
PANE IGA PILDI ASEMELE ÕIGE SÕNA ÕIGES
KÄÄNDES.

JAAN RANNAP

ERILINE HIIREKE

Kaelushiirel oli kuus poega. Viis vanemat harilikud, kuues, kõige noorem, aga eriline.

Mispoolest eriline!

Seda küsis ka konn kobrulehe alt.

«Mispoolest eriline!» sai tädi juttself-hiir pahaseks.

«Kuula, konn, ta oskab ju riimis rääkida.»

Ja eriline hiireke rääkiski:

«Paistab, et see konn

väga rumal on.»

Kui pojad veidi kasvasid, hakkas ema neile õpetama, kuidas hiireauku närida.

«Esmalt esihambaga, pärast purihambaga,» õpetas hiireema.

Aga tädi juttself-hiir ütles noorimale:

«Sinul pole seda vaja. Või mis sa ise arvad!»

Ja eriline hiireke arvas:

«Augupuurimasin

KALJU SAABER

Ema pani saiataina kerkima. «Atsike, pea tainal silm peal,» ütles ema ja läks karjafarmi lüpsma.

Ats pidas tainal silma peal. Aga tainas ei teinud poisist väljagi. Atsil hakkas igav. Ta läks liivakasti ja segas endale uue taina. Uut tainast aga sai rohkesti, sest kord oli liiva liialt ja vett vajaka, kord jälle vastupidi.

Päris tainas ununes ära. Kui Ats tuppa läks, oli ema tainaga midagi kummalist juhtunud. Tainas oli hirmsasti laiutama hakanud. Ema pearätiku oli ta kõrgele õhku tõstnud, selle serva alt aga kavatses ta lauale ja põrandale jooksu panna.

«No kuule,» ütles Ats ja pesi ruffu käed puhtaks. Kuid tainas ei võtnud keeldu kuulda. Läksid siis päris rinnutsi kokku. Ats oli tugev poiss — vana-

isa hüüdis teda jõumeheks — ja surus taina kaussi tagasi. Ats ähkis ja tainas ohkas. Lõpuks oli tainas kausis vagusi, Ats sai hinge tõmmata.

Aga Atsi sõrmed olid tainaga koos.

«Tainas ei kõlba paljalt süüa,» mõtles Ats. Läks sahvrisse ja kastis parema käe pöidla maasikamoosi sisse. Aga maasikamoosil ei olnud maasikamoosi maitset, oli hoopiski taina maitse.

«Võib-olla on viga sõrmes,» mõtles Ats ja kastis vasaku käe pöidla maasikamoosi sisse. Aga maasikamoosil ei olnud maasikamoosi maitset, oli hoopiski taina maitse.

«Võib-olla on viga sõrmes,» mõtles Ats ja kastis parema käe nimetissõrme, mida vanaisa kotinõelaks kutsus, vaarikamoosi sisse. Aga vaarikamoosil ei olnud vaarikamoosi maitset, oli kogunisti taina maitse.

Siis kastis Ats parema käe Väikese Atsi mee sisse. Aga meel ei olnud mee maitset, meel oli hoopis kaasas taina maitse. Seepeale oli Atsil vasaku käe Väikesest Atsist nii kahju, et ta ei raatsinud oma nimekaimu mee sisse kasta, vaid imes niisama tainast puhtaks. Ennäe, tainal oli päris taina maitse! Üks rosingi oli kahe viimase sõrme vahele kuremarjana peitu pugenud.

See juhtus lõunas, mägedes. Pereisa popsis läsvel piipu ja kooris viigimarju. Viigimarjadest saab väga maitsvat moosi. Selle võib isegi maasikamoosi pähe ära süüa.

TAINA-
SED
LOOD

hambast parem asi.»

Kui hiirepojad veidi rohkem kasvasid, hakkas ema neile hädaohu eest põgenemist õpetama.

«Enne kahe käpaga hipp ja hopp, siis kõige neljaga kähku topp-topp-topp,» õpetas ema. Aga tädi juttuselg-hiir tõrjus erilise hiirekeste jälle eemale. Ja noorim hiireke rääkis seekord:

«Erilisel hiirel pole iial kiiret.»

Varsti olid hiirepojad juba nõnda suureks sirgunud, et vanad vammused nõudsid vahetamist. Ema ostis poest uued — kõik ilusad hiirhallid saba-kuued. Viis poega tänasid, kuues aga oli juba nõnda uhkeks läinud, et kuulutas:

«Mina ootan pakki, mis toob roosa jaki.»

Saigi eriline hiireke roosa jaki, tõmbas selga ja läks kohe jalutama. Ei jõudnud kuigi kaugele, kui hiireviu ta kinni krabas.

«Ohoo!» imestas hiireviu, keda roosa jakk viis segadusse. «Kelle ma siis täna kinni püüdsin!»

«Erilise hiire, kellel pole kiiret,» piiksus eriline hiireke.

«Mis on sinus erilist!» küsis hiireviu. Ja sai jälle riimis vastuse:

«Ma ei tunne närimist.»

Harilikud hallid hiirekesed oli hiireviu alati kohe ära söönud, kuid erili-

sega otsustas ta oodata. Ta pani hiirekeste klaaspurki, kirjutas sildile HIIR ERILINE, mis käis suurte tähtedega, ja PIDUPÄEVAKS, mis käis vähe väiksemate tähtedega.

Aga roosas jakis hiirekestele ütles:

«See on hea, et sul kiiret ei ole. Ja see on kohe väga hea, et sa närimistööd ei tunne!»

Aga meie eriline hiireke hakkas selles juba kahtlema. Ja kahtluse mõjul tuletas meelde, kuidas ema oli vendadele õpetanud:

«Esihambaga riks-raks, purihambaga priks-praks.»

Kui hiireviu jälle jahile lendas, nakitses eriline hiireke seni purgikatte kallal, kuni näriski tee vabadusse.

«Kahe käpaga hopp ja hopp, kõige neljaga topp-topp-topp,» tuletas ta meelde, mida ema oli põgenemise kohta rääkinud. Ja punus siis säärase valuga pesa poole, et roosa jaki seljast kaotas.

Jaki leidis tädi juttuselg-hiir, mõttes natuke uhkeldada ja sattus samas hiireviu küüsi. Arvata on, et teda enam purki ei pandud. Aga erilise hiirekesest sai sellest päevast päris harilik hiirhalli kuuega hiireke, ning keegi ei imestanud selle üle.

Ei, vabandust! Konn oma kobrulehe all imestas.

«Mis sai su jakist, pehmest, paksust!» küsis konn.

«Läks elukooli õppemaksuks,» piiksus harilikuks hiireks hakanud eriline hiireke.

Ja see oli nüüd tõesti viimane kord, kus ta midagi riimi pani.

Illustreerinud V. KOTKAS

Irina ja Luutik, mõlemad kolmeaastased, hüppasid kaugust. Ikka hopp! ja hopp! suurde pesukaussi. Kauss seisis väliköögi põrandal. Kui Luutik oma pontsaka istmiku üles tõstis, oleks kaussi katva lina alla otsekui õhku pumbatud. Ja kui Irina sedasama tegi, oleksid kaussi katva lina all otsekui vedrud end sirgu ajanud.

«Pereisa, mis sul seal kausis on!»

«Kus!» küsis pereisa.

«Seal, kuhu Irina ja Luutik kaugust hüppavad.»

Pereisa vaatas ja pillas pooleldi kooritud viigi-marja ämbrisse.

«Leivatainas!» hüüatas ta ehmunult, kuid puhkes samas lõbusalt naerma. «Oh, vaata ainult, kuidas vetrub! Kas ei tee meie memm maailma parimat lavašitainast!»

Lavašš — õhuke nisuleib Taga-Kaukaasias.

LEPATRIINUD

Kas sa tead, mida lepatriinud oskavad!

Lepatriinud oskavad lennata.

Lepatriinud oskavad osavalt mööda lehti ronida.

Lepatriinud oskavad mõnikord isegi lugeda.

Kirjatarkust tundvaid lepatriinusid võib kohata Fr. R. Kreutzwaldi nimelise Eesti NSV Riikliku Raamatukogu lastekirjanduse osakonnas.

Kui mõni mudilane tuleb raamatukokku, astub lepatriinu talle vastu.

«Mis sa soovid!» küsib lepatriinu.

«Kassijuttu, koeralugu,» ütleb siis mudilane. «Ja Punamütsikese muinasjuttu.» Lepatriinu võtab väikese raamatusõbra käekõrvale. Lepatriinu teab täpselt, kus on koeralood ja kassijutud. Ka seda teab ta, missuguselt riulilt võib «Punamütsikese» raamatu leida. Need pole siis tõelised lepatriinud, taipad sina.

Tõsi, need on lepatriinumärgiga poisid ja tüdrukud. See märk nende pluusil tähendab, et nad käivad kõige tihedamini raamatukogus. Et nad raamatuid armastavad, hoida oskavad ega luba neid teistelgi rikkuda.

Lepatriinud on raamatukogutädi hoolsad abilised. Nad aitavad lugejakaarte voltida ja raamatuid riulitele paigutada. Pioneerid Riina Kuusik, Nelja Murka, Merit Malkov ja Helje Uustalu aga on õppinud isegi katkisi köiteid terveks tegema.

Lepatriinud õpivad ka kiirlugemist. Kiirlugeja peab sõnad kähku lauseks lugema ja aru saama, mis seal öeldud oli.

Helje Uustalu oskab kiirlugemist juba päris hästi. Nüüd õpetab seda mudilastelegi. Sest raamatuid on raamatukogus ilmatu palju. Uusi, ja hästi vanu ka, mida enam kusagilt mujalt saada pole.

*

Just nõnda tegutsevad pioneerid, kes on üleliidulises pioneerirühmade vahelises võistluses endale «Tähekesed» marsruudi valinud.

LASTEBUSS? Nii see on! Ühes Saksa Demokraatliku Vabariigi ühismajandis on ühes külas lasteaed, teises lastesõim. Üldse on külasid kuus ning need asuvad üksteisest kaugel. Isad-emad lähevad varahommikul tööle, vanemad lapsed ruttavad kooli. Emad muretsesid: «Ei ole aega pika maa taha väikesi poisse ja tüdrukuid lasteaeda või söime viia!» Emadele tuli appi majandi juhatus ja andis laste käsutusse sinise autobussi. Nüüd vurab see iga tööpäeva hommikul, enne kui emad tööle lähevad, külast külla. Igas külas peatub buss ja võtab peale Hansud ja Greeted. Öhtupoolikul teeb buss teise sõidu — toob lapsed lasteaiast-lastesõimest koju tagasi.

Laste- hood

Mida kõike siit
ei saa:

Okasroosikese und,
hiire krabinat,
kuivatatud lund,
haava habinat,
onu Tomi onni,
äikese kõminat,
eesti jonni,
karu mõminat,
indiaanlaste rada,
tükk muinasjutumaad,
tühjajutu-vada,
ka ei'd ja jaa'd;
ainult silma,
ainult silma
nõela jaoks siit
poest ei saa.

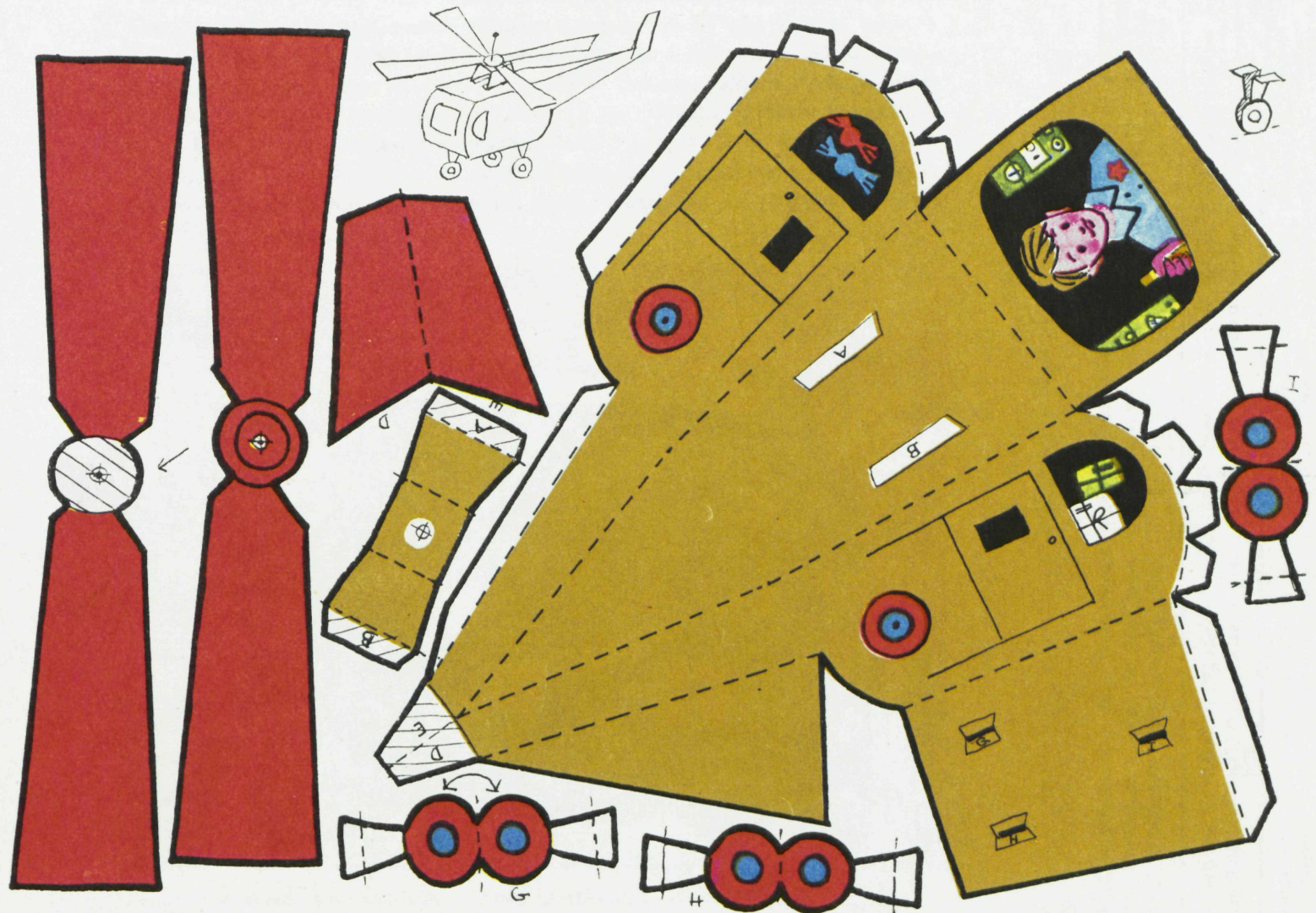
Tõlkinud HELJO MÄND

SEDA KOLLAST JOONT MÕÖDA LÕIKA VÄLJA KÕRVALOLEV KÄSITÖÖLEHT

HELIKOPTER

Helikopteri pinnalaotus, tiivikud, tiivikute alus, rattad ja sabatüür lõika äärjooni mööda välja. Kere pinnalaotus murra kriipsjoonte järgi kokku ja liimi kere alla liimi kinni. Tiivikute alus liimi kere laele (näidatud tähtedega A ja B). Aluse külge kinnita nööpnõela-

ga kaks risti asetatud ja liimitud tiivikut. Rattad murra kriipsjoonte järgi kokku ja liimi kere alla (näidatud tähtedega G, H ja I). Lõpuks liimi kohale (näidatud tähtedega D ja E) punane sabatüür. Ja helikopter ongi valmis.

TEEME LAHTI POSTIPAUNA!

KULDNOKK

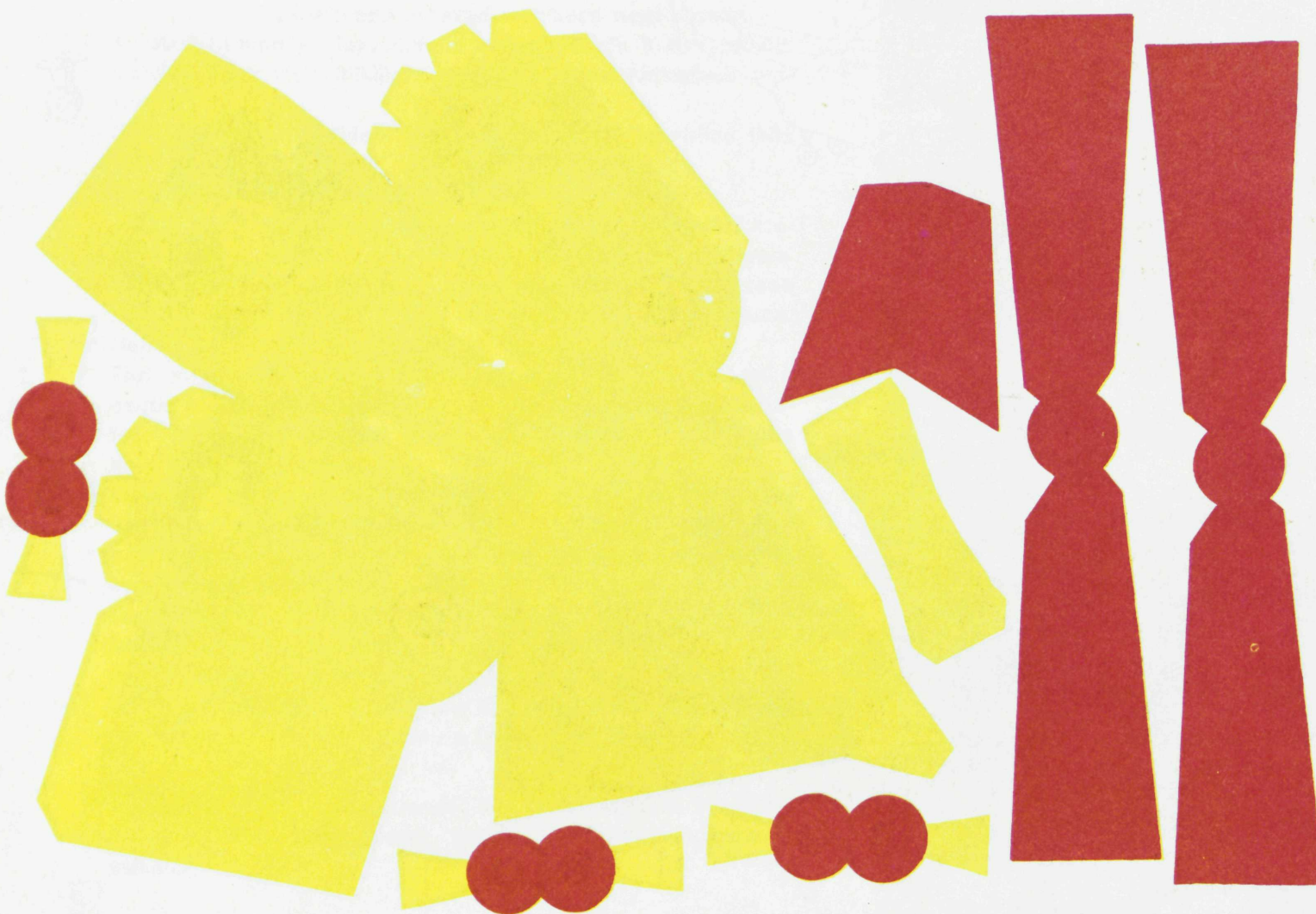
KULDNOKK ISTUB TRAADI PEAL.
OMA LAULU LAULAB SEAL.
VAATAB SIIA, VAATAB SINNA:
KUHU PESAKASTI MINNA!

LEILI RAUMAN,
Rakvere 1. Keskkooli
II b klassi õpilane

KEVADE TULEK

JUBA SÄRABKI PÄIKE
JA LUMI ON LÄINUD,
JUBA LINNUKE VÄIKE
PESA VALMIS ON TEINUD.
LÕO LÕORIVAID VIISE
PILVISSE TÕI,
SINILILLEDE ÕITEST
METS SINAMA LÕI.
EI PAKANE PAUGU,
SEST PÄIKESEL VÕIM.
VETT TÄIS ON KRAAVID JA AUGUD,
OUES MÄNGIME KÕIK.

KALEV SINISAAR,
Kohila Keskkooli
III klassi õpilane

KUUSEKÄBI UNENÄGU

METSA KOHAL HELKIS KUU.
UINUS VÄIKE KUUSEPUU.
TEMA OKSAL KUUSEKÄBI
ORAVAST JUST UND SEAL NÄGI,
ET SEE ORAV NÄSIB TEDA — KÄBI.
ONGI NÕUD SEE LUGU LÄBI.

6-aastane
ANNIKA TAMMANN
Tallinnast

KASEKE

OJA KALDAL KASEKENE KAUNIS,
KEYADTUULES LEHTIS TA JA LAULIS:
«VULISEB, VULISEB MAHL MINU SEES,
MESIMUMM VURISTAB VEEPIIRI EES...»

HELI ROSENFELDT,
Mäefaguse 8-kl. Kooli
IV klassi õpilane

TÄHEPOISS

TÄHEPOISS VILKUS, TÄHEPOISS SÄRAS,
KINNI OLİ PÄIKESEVÄRAY.
VÄRAYAVAHIKS PILVEKE SIIN,
LÄBI EI PÄÄSE SEALT ÜKSKI KIIR.

KUUGI VARSTI PILVEDEST PIILUB,
LAIALI ON TEMA KUUESIILUD.
KUUESIILUL KULLAKRISTALL,
NÄGU KRISTALLIDEST KULDNE TAL.

KÜLLI KANARIK,
Ruusmäe 8-kl. Kooli
I klassi õpilane

JOONISTUSVÕISTLUSE VÕITJAD

3-aastane Luule Sammalsoo Türi-Allikult, 4-aastased Tiina Purga Tallinnast ja Kadri Pulk Pärnu Pioneeride Maja kunstiringist, 5-aastased Ave Planken Tallinnast ja Ave Laks, Maris Rulli ning Kadri Järvoja Pärnu Pioneeride Maja kunstiringist, 6-aastased Ilona Tominga Tallinnast, Janno Laar Paldiskist, Mart Sepping Nõmme Pioneeride Maja kunstiringist ja Jaan Saar Pärnu Pioneeride Maja kunstiringist, 7-aastased Lii Vainumäe Nõmme Pioneeride Maja kunstiringist, Heiti Hääl ja Ivar Talvik Tallinna 7. Keskkoolist ja Külli Süvari, Tiina Petsalu ning Marko Kekišev Pärnu Pioneeride Maja kunstiringist, 8-aastased Ene Voll Pärnu 6. 8-kl. Koolist, Helle Pärisalu Pärnu Pioneeride Maja kunstiringist ja Epp Steinberg, Tiina Klementi, Ragne Aunmaa ning Eglis Kljavin Tallinna 7. Keskkoolist, 9-aastased Lembit Vainumäe Nõmme Pioneeride Maja kunstiringist, Rein Rutenberg, Raul Kurvits ja Heino Lemsalu Tallinna 7. Keskkoolist ning Reti Saks, Ave Ivanova, Lya Pärnits ja Kaja Treuberg Pärnu Pioneeride Maja kunstiringist, 10-aastased Peeter Kokk Pärnu 6. 8-kl. Koolist, Renate Kiir ja Epp Kaarlimäe Pärnu Pioneeride Maja kunstiringist ning Lea Eisen ja Haldo Oravas Tallinna 7. Keskkoolist ning 11-aastased Milvi Kohv Kallilt ja Anu Leškin Tallinna 7. Keskkoolist.

Tallinna 7. Keskkooli II b klassi õpilase HEINO LEMSALU töö «Sadad lund».

ELKNÜ Keskkomitee ja ENSV Pioneerorganisatsiooni Nõukogu lasteajakiri «Täheke» nr. 4 — 1971, XII aastakaik, ilmub üks kord kuus. Toimetuse aadress: Tallinn 1, Estonia pst. 4, tel. 449-70, 475-20. EKP Keskkomitee Kirjastus.

Kolleegium: V. Kofkas, H. Mänd, A. Piirma, H. Pukk (peatoimetaja), H. Raigna, L. Reimann. Kunstiline toimetaja E. Pikk, vanem tehniline toimetaja V. Hurt, vanemkorrektor E. Orgmeis.

Leduda antud 24. II 1971. Trükkida antud 24. III 1971. Trükiarv 62 000. Paber 90×60/8. Trükipoognaid 2. Arvestuspoognaid 2,83. MB-01386. Tellimise nr. 243. Trükkida «Oktoober», Tallinn, Kreutzwaldi t. 24.

Esikaanel Nõmme Pioneeride Maja kunstiringi õpilase 7-aastase LII VAINUMÄE kleeppilt «Lind».

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Союзу Пионерской организации Эстонской ССР «Тяжеке» («Звездочка»). На эстонском языке. Выходит один раз в месяц. 2,83 учётно-издательских листа. Типография «Октоober», ЭССР, Tallinn, Креуцвальди, 24. Адрес редакции: ЭССР, Tallinn 1, бульвар Эстония, 4. Цена 15 коп. Зак. 243. Тираж 62 000.

ИНДЕКС 78231 HIND 15 KOP.

HELIKOPTER

Kui teie isad-emad olid väikesed, siis helikopterit veel ei olnud. See suure killi sarnane õhusõiduk hakkas lendama alles 25 aasta eest.

Helikopter ei lenda nii kiiresti kui tavaline lennuk. Ta võib võistelda ainult autoga — ja tuleb siis kindlasti võitjaks. Kuid helikopteril on lennukiga võrreldes muud head omadused. Õhkutõusmiseks või maandumiseks ei vaja helikopter laia lennuvälja. Selleks sobib kas või filluke linnaväljak või maja lame katvus. Helikopter võib õhus liikumatult rippuda. Ta võib lennata ka, saba ees.

Kõike seda võimaldab helikopteri keeruline ehitus, suur mitme labaga tiivik ja sabas väike propeller.

Helikoptereid on mitut liiki. Neid on suuri ja väikesi. On niisuguseid, mis veavad ainult reisijaid või kaupu. Need võivad maanduda otse südalinna. Mõned eriti suured helikopterid veavad kaugel maa taha ehitusmaterjali, autosid, traktoreid. Kõrghoonete ehitamisel asendab helikopter kraanat. Kui kalurid on talvel jäänud tihukesele jääpangale, saadetakse neile helikopter appi. Helikopter jääb kalurite pea kohale õhku rippuma. Merehädalised ronivad õhusõidukisse nõõredelit mööda. Helikopteriga lendavad geoloogid mägedesse ja jahimehed taigasse. Kiilsarnasel õhusõidukil on veel palju ameteid. Suurlinnades juhivad temalt miilitsamehed isegi tänavaliiklust.